

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ВОЛЬОВИХ ЯКОСТЕЙ У СТУДЕНТІВ

Однією з головних проблем психології залишається розвиток вольових якостей. Кожен з нас реалізує свою мету, долає перешкоди та труднощі на шляху до поставленої мети за допомогою вольових дій та вчинків. Знання індивідуальних особливостей особистості, її вольової активності дозволяє більш цілеспрямовано впливати на її виховання та розвиток.

Кожен з нас особливий, кожен змусить діяти в своїх життєвих ситуаціях по різному з різним ступенем інтенсивності приступати до вирішення завдань. Чому одні люди коли в них виникають труднощі у роботі припиняють свої спроби досягти успіху, а інші починають діяти з подвоєною енергією? Всі ці явища пов'язані з такою особливістю психіки як воля.

Воля – це свідоме регулювання людиною своєї поведінки і діяльності, виражене в умінні долати внутрішні та зовнішні труднощі при здійсненні цілеспрямованих дій та вчинків. Завданням волі є управління нашою поведінкою, свідомо саморегуляція нашої активності, особливо в тих випадках, особливо в тих випадках коли виникають перешкоди для нормального життя.

Під волею розуміється складний психологічний процес, який викликає активність людини і змушує її діяти направлено. Розвивати волю можна таким чином:

- Перетворенням мимовільних психічних процесів у довільні;
- Придбанням людиною контролю над своєю поведінкою;
- Виробленням вольових якостей особистості;
- А також з тим, що людина свідомо ставить перед собою усе більш важкі задачі і переслідує більш віддалені цілі, які вимагають значних вольових зусиль протягом довгого часу.[1, с.1]

Воля є здатністю людини переборювати перешкоди, досягати поставленої мети, тому потрібно розвивати свою волю не залежно від того на якому рівні вольові якості від природи.

Існує чимало як негативних і позитивних вольових якостей. Психолог В. К. Калін створив найкращу класифікацію. Він розділив вольові якості на базальні та системні. До базальних вольових якостей він відніс такі якості як енергійність, терплячість, витримку та сміливість. Прояви цих якостей є односпрямованими регуляторними діями свідомості, що набирають форми вольового зусилля. Решта вольових якостей складніші. Вони поєднують у собі широкий спектор різних сфер (вольову, емоційну, інтелектуальну). Такі вольові якості є вторинними, системними. Так наприклад хоробрість включає в себе такі складові як сміливість, витримку, енергійність, а рішучість – витримку та сміливість. Прикладами системних вольових якостей є – наполегливість, дисциплінованість, самостійність, ініціативність та ін. [2, с. 32]

Актуальність питання розвитку вольових якостей полягає у тому, що вони суттєво впливають на ефективність проведення самонавчання та навчальний процес в цілому.

Завданням нашого дослідження є визначити рівень розвитку вольових якостей у студентів та готовність до самостійного розвитку волі.

Для цього було проведено опитування серед студентів (20 чоловік). Студенти мали відповісти на 20 питань за методикою «Оцінка розвитку вольових якостей».

Результати показали, що у групи молодих людей віком від 16 до 18 років: 55% – має середній рівень розвитку вольових якостей, 45% – низький, а дуже високий та дуже низький рівні виявлені не були.

На поставлене запитання «Чи розвиваєте ви свої вольові якості самостійно?» отримано результати: 50% – «Так, розвиваю», 35% – «Ні, але планую скоро розпочати», 15% – «Ні, мені це не потрібно».

З цього видно, що рівень вольових якостей сучасної молоді перебуває в основному на середньому та низькому рівні, але більшість студентів готові над цим працювати, або вже працюють над розвитком. Значну допомогу в цьому їм може надати вивчення курсу психології або самовиховання.

Вольові якості відіграють надзвичайно важливу роль у житті кожного з нас, за допомогою волі ми вирішувоспоставлені перед нами задачі, розвиваємося, йдемо до своїх цілей, не стоїмо на місці. Воля робить нас кращими з кожним днем. Тому потрібно розвивати її це потрібно в першу чергу для нас.

Список літератури

1. В. К. Калін. «Проблеми психології волі», 1991р, Рязань- 18с.
2. О. В. Скрипченко «Загальна психологія», 2001р, Єкатеринбург – 274с.

*Науковий керівник: Семиченко В.А.,
д-р психол.наук, професор*

УДК 159.923:331.548-053.6 (043.2)

Чепіль І.К.

Національний авіаційний університет, Київ

ПРОБЛЕМИ ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ

Кожна людина, рано чи пізно, стає на шлях пошуку свого призначення та здійснення вибору професії. Хтось, зрештою, не знаходить свого місця в суспільній діяльності і випробовує свої сили в багатьох напрямках. Зважаючи на стрімкі зміни в суспільстві, швидких змін зазнають орієнтири та пріоритети професійної діяльності. Тому проблема професійного становлення не втрачає своєї актуальності й нині.

В історії наукової думки до питань професійного самовизначення зверталися багато як зарубіжних, так і вітчизняних авторів, розглядаючи процес та складові професіоналізації (Л.Мітіна, Е.Ф.Зєєр, Ю.П. Поваренков), чинники та проблеми професійного самовизначення (О.М.Кокун, Д.А.Леонтьєв, Г.С.Абрамова, С.Д.Максименко), концепцію професіоналізму та професійної компетентності (А.К.Маркова, В.О.Толочек), проблему профорієнтації (Ф.Парсонс, Б.О.Федоришин, С.О.Клімов).

Зважаючи на означене вище, ми вважаємо, що нагальною залишається проблема самопошуку та самореалізації особистості на етапі молодості,